

Minnesanteckningar Skärgårdens Exekutivkommitté 13 februari 2026

Tid och plats:

13 februari, kl. 14-16 på Tessinska palatset

Kallade:

Boel Godner, Södertälje kommun
Carl Kangas, Värmdö kommun
Cecilia Skingsley, Länsstyrelsen Stockholm (ordförande)
Harry Bouveng, Region Stockholm
Jan Zetterman, Skärgårdsstiftelsen
Marcus Svinhufvud, Nynäshamns kommun
Märta Martin-Granlund, Region Stockholm
Nilla Söderqvist, SIKO
Richard Orgård, Österåkers kommun
Sven Gustafsson, Haninge kommun
Tina Runhem, Vaxholms stad
Ulrika Falk, Norrtälje kommun

Övriga deltagare:

Gustaf Almqvist, Länsstyrelsen Stockholm (föredragande)
Hans Hedenfelt, Region Stockholm(föredragande)
Martin Pålman, Region Stockholm
Micaela Tonndorf, Länsstyrelsen Stockholm
Pernilla Ek, Länsstyrelsen Stockholm
Patrik Cederlöf, Länsstyrelsen Stockholm
Ulrika Palmblad-Wennergren, Nordiska skärgårdssamarbetet (föredragande)

Frånvarande:

Ulrika Falk, Norrtälje kommun
Harry Bouveng, Region Stockholm

Fel! Hittar inte referenskölla.

1. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

2. Minnesanteckningar från föregående möte, den 25 mars.

Minnesanteckningarna godkändes och läggs till handlingarna.

3. Nordiska skärgårdssamarbetet (NSS). EGTS samt rapport från gränskommittémötet i Köpenhamn.

Ulrika Palmblad-Wennergren, Nordiska skärgårdssamarbetet och Patrik Cederlöf, Länsstyrelsen Stockholm

Ett strategiskt viktigt samarbete grundat 1978. Samtliga 12 gränskommittéer får medel från Nordiska ministerrådet. Ett starkt befintligt samarbete i dagens organisationsform och nästa steg är en juridisk kropp, en så kallad EGTS (Europeisk gruppering för territoriellt samarbete).

I dagsläget har de ett stort EU projekt kring sjötrafik. Intresset för SOB (Service och beredskapspunkter) har också varit stort.

En gränsöverskridande strategi saknas och en EGTS ger stärkt juridisk status och bättre finansieringsmöjligheter med en möjlighet att skapa en plattform utifrån behovet.

Kvarkenrådet ett gott exempel på en EGTS. Framtagande av modell pågår och både större infrastrukturella insatser men likväl insatser som berör mindre kommuner och offentliga organisationer är aktuella.

Skärgårdsstiftelsen arrangerar gränsregionalt forum

Sandhamn 6-7 oktober 2026 och önskemål gavs om att få med fler aktörer.

4. Grön omställning/elektrifiering av sjötrafiken

Hans Hedenfelt, senior affärsutvecklare sjötrafik, Region Stockholm.

Hög kundnöjdhet för sjötrafiken i stort, dock är turtätheten i Skärgården problematisk.

Antal resenärer med pendelbåtarna ökar årligen. Endast 46% är förnybar energi, många fartyg som drar mycket energi och det leder till hög klimatpåverkan. Rådet är att elektrifiera, men det finns utmaningar i detta.

Fel! Hittar inte referenskälla.

För att behålla skärgårdens attraktionskraft, behöver vi tänka nytt och beakta miljömålen 2030 och klimatneutralitet 2035 i detta. Elektrifieringsstrategi och plan tagits fram kring pendelbåtssystemet och kring sjötrafikens utsläpp.

Var går det att elektrifiera i skärgården? Problematiskt då marken ägs av kommunerna. Just nu sitter fast kring bygglovshanteringen just nu. Medskick – bygglov som kan lättas, finns bryggor som kan användas?

Tekniken finns, men vi behöver hålla koll på den. Det finns många goda exempel att lära av nationellt och internationellt, dock skiljer sig regelverken mellan länderna.

5. Projekt EBHF (Pilot Stockholms skärgård)

Gustaf Almqvist, Länsstyrelsen Stockholm

Ekosystembaserad havsförvaltning – ett hav i balans, projekt i initierades av Hav och vatten 2021. Brett nätverk och samverkan med kommuner, Länsstyrelsen, SIKO, Skärgårdsstiftelsen osv som jobbar med detta. Det har nu blivit ett Regleringsbrevsuppdrag till Hav med tre nya områden.

Ett forum som adresserar gemensamma frågor, tvärforum och digitala seminarier löpande (finns inspelade). Marint områdesskydd med kommunsamverkan samt havsplanering. Regional förvaltning kring framtidens strömning. Livsmedelsförsörjning, beredskap, fungerande ekosystem och trålgränsarbete. Bra med kunskapen och att kunna se helheten i frågorna.

6. Strategisk dialog om skärgårdens förutsättningar och framtida utveckling

Landshövdingen öppnar upp för strategisk dialog och vad kan denna grupp jobba med gemensamt. Allas tid är viktigt och mycket är aktuellt just nu.

Nilla Söderqvist, SIKO

Viktigt att lyssna på öborna och ha bra kontakt. Bra erfarenhet av Värmdös Skärgårdspaketet. Ur ett myndighetsperspektiv är det viktigt att insatser synkas och dialog sker och gärna över gränsen mellan regionen och

Fel! Hittar inte referenskälla.

myndigheter så att det inte blir olika linjer. Det är också viktigt med insatser som gynnar alla generationer.

Carl Kangas, Värmdö kommun

Gemensam analys är viktigt. För att främja förutsättningarna att leva och verka i skärgården är alla sakfrågor är viktiga att ha med. Skärgårdskedjan, en gemensam lägesbild och vilja framåt är viktigt. Det handlar om en god arbetsmarknad och en svår bostadsfråga. Utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv, men också för nästa generation är det viktigt att det finns bostäder. Kärnöarnas betydelse är av stor vikt i detta och en kraftsamling behövs för tillväxten.

Sven Gustafsson, Haninge kommun

Skiljer inte skärgårdens utveckling från övriga delar av kommunen. Gränssnittet kärnöar är viktigt att fokusera på. Statliga och riksintressen ofta som hämmar utveckling. Förvarets behov samtidigt som kommunen ska kunna utvecklas.

Marcus Svinhufvud, Nynäshamns kommun

Kommunen har inga bofasta skärgårdsbor. Inte mycket skärgård, men försvarsintressena är stora, men ses inte som en skärgårdsfråga. Godstransporter viktiga och kommunen oroar sig för paragraf 6 ärenden. Problematisk om det endast är kommunalt huvudmannaskap.

Richard Orgård, Österåker kommun

Den grundläggande samhällservicen problematisk. Otydligt vad som är en kommunal angelägenhet och vad som inte är. Viktigt att bevara de skolor som kommunen har. Mycket dragkraft på sommaren. Mycket med beredskapsfrågor och de börjar med skärgården och beredskapspunkter att ta tag i först. Brett arrangemang och näringsliv och en framtidstro. Mycket entreprenörskap och då måste allt fungera kring tillstånd osv. Problematiskt när kommunen säger jag och Lst säger nej kring vad som är möjligt att bygga och vad bör bevaras.

Tina Runhem, Vaxholms stad

Fel! Hittar inte referenskölla.

Tillväxten är viktig och kommunen har inte mycket mark. Det är väsentligt att färjorna fungera väl. Problematisk då dessa har stått still. För att företagandet ska fungera och näringslivet ska kunna växa, där det finns mark som exempelvis på Rindö då behöver färjorna och bussen i kombination fungera. Det blir svårt för företagen att anställa och växa med denna problematik. En annan del är försvarsfrågan - försvaret är tillbaka i Vaxholm och för att kunna stärka skärgården och försvaret behövs mark. I dagsläget tas marken till försvaret som företagen behöver och de behöver i sin tur flytta. Kommunen har således behov av att hitta ny mark till företagen. De vill lyfta kommunikation och internet som essentiellt, vad kan vi göra gemensamt i detta? Vad behöver vi prioritera och hur gör vi detta? Vad gör vi utan internet? Hur förbereder vi oss? Det är viktigt med samverkan mellan skärgårdskommuner och öarna. Prioriterade kommuner, vad sker med dem och hur fördelas medel från myndigheten för civilberedskap? Nya socialtjänstlagen - vad kan vi göra kring detta. Alla ska leverera i detta uppdrag. Hur ska vi kunna göra detta. Elektrifiering och bränsleförsörjning och mackarna är essentiella i detta. Skärgårdens invånare ska kunna arbeta i skärgården. HVO behöver finnas i skärgården och fler mackar måste finnas och det måste byggas ut. VA och paragraf 6 ärenden stort och problematiskt också. Svårt att koppla på öarna i detta och boenden osv. Höjning av skatt osv skulle slå svårt mot invånarna.

Märta Martin-Granlund, Region Stockholm

RUFS och landsbygd och skärgårdsstrategin.

Säsongsförlängning - plastbaserat arbete och fokus.

Beredskapen och service är viktigt och vad ska regionen stå för? Vad behövs stärkas upp för att det ska bli en kärnö?

Klimatfrågan och den eldrivna sjötrafiken är problematisk.

Mycket har hittills legat på kommunerna, men nu tittar även Region Stockholm på utvecklingen av laddstationer då dessa behövs för att möjliggöra elektrifiering av sjötrafiken. De har verkat för att matchningen mellan båt och busstider ska ha blivit bättre och fortsätter arbete kring detta. En klimatvänlig infrastruktur och förutsättningar för att bo och leva i skärgården. Vad behövs i form av regelförenklingar här.

Fel! Hittar inte referensälla.

Landshövdingen sammanfattar med att mer tid behövs till att diskutera beredskap och försvarsfrågorna i detta vilket skulle kunna ordas i egen sittning för i denna konstellation. Det är specifika omständigheter som gör att gruppen kan behöva tala vidare om detta och hur de ska tänka.

Elförsörjningen är en nationell fråga i mångt och mycket, men än så viktig.

Gällande paragraf 6 och vattenfrågan är det något som kan diskuteras på nytt.

7. Kommande möten 2026

12/6 kl. 14-16, Tessinska palatset

25/9 kl. 10-12, Tessinska palatset

11/12 kl. 10-12, Tessinska palatset

8. Övriga frågor

Inga inkomna frågor

9. Mötet avslutas

Mötet avslutades